

IV Simposi de Salut Internacional i Atenció Primària

**RDL 16/2012: cap a un canvi de
model sanitari?**

RDL 16/2012

BOLETÍN OFICIAL DEL ESTADO

Martes 24 de abril de 2012

Sec. I.

I. DISPOSICIONES GENERALES

JEFATURA DEL ESTADO

Real Decreto-ley 16/2012, de 20 de abril, de medidas urgentes para garantizar la sostenibilidad del Sistema Nacional de Salud y mejorar la calidad y seguridad de sus prestaciones.

¿Qui té dret reconegut segons RDL?

S'abandona el model d'atenció (gairebé) universal...

- Afiliades a la SS (treballadores, pensionistes)
- Beneficiàries (cònjuges, descendents)
- Nacionalitat espanyola residents en territori espanyol
 - **Excepcions**
 - Aturades que migren > 90 dies a l'estranger
 - No treballen i rendes > 100.000 €/any

¿Qui té dret reconegut segons el RDL?

- Persones **comunitàries** (UE) inscrites al Registre Central d'Estrangers (segons el temps treballat a Espanya)
 - **Excepcions:** persones que no treballen amb rendes >100.000 €/any
- Persones **extracomunitàries** amb autorització de residència
 - **Excepcions:**
 - autorització d'estància per estudis
 - ascendents reagrupats/es

Tres. Se añade un nuevo artículo 3 ter, que tendrá la siguiente redacción:

«Artículo 3 ter. *Asistencia sanitaria en situaciones especiales.*

Los extranjeros no registrados ni autorizados como residentes en España, recibirán asistencia sanitaria en las siguientes modalidades:

- a) De urgencia por enfermedad grave o accidente, cualquiera que sea su causa, hasta la situación de alta médica.
- b) De asistencia al embarazo, parto y postparto.

En todo caso, los extranjeros menores de dieciocho años recibirán asistencia sanitaria en las mismas condiciones que los españoles.»

CAPÍTULO II

Asistencia sanitaria

para

**personas extranjeras
no autorizadas**

como residentes en España

www.ibsalut.es

Usted tiene derecho a la asistencia sanitaria **gratuita** en los siguientes casos

- **Urgencia por enfermedad o accidente.**
Incluye todo el proceso de seguimiento de la urgencia hasta el alta médica del paciente
- **Embarazo, parto y posparto**
- **Personas menores de 18 años**
- **Personas que hayan solicitado protección internacional**
- **Víctimas del tráfico de personas**
- **Personas con alguna enfermedad de salud pública o con un trastorno mental grave**

Si su situación se ajusta a alguno de estos casos,

no le facturamos la asistencia sanitaria

en ningún centro de salud ni hospital

- Embaràs, part i postpart
- **Interrupció Voluntària de l'embaràs**

Menors de 18 anys

Atenció en les mateixes condicions
que menors espanyols/es

Altres situacions especials

- Sol·licitants protecció internacional
- Víctimes de tràfic d'ésser humans

Exclusió sanitària

873.000 persones

EL PAÍS

SOCIEDAD

La salud para quien la cotiza

- Desde los 80, España avanzó desde un modelo de seguro social a una sanidad como derecho
- La reforma desanda ese camino con repercusiones en la cohesión social y la salud pública
- **ANÁLISIS: 'Retorno al pasado', por JOAN CARLES MARCH CERDÀ**

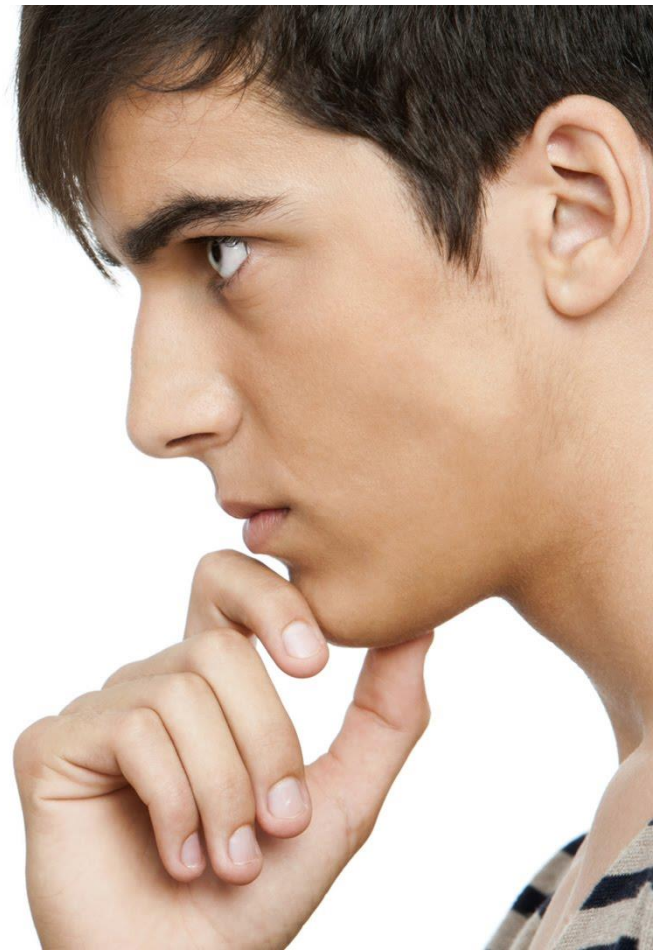
CANVI DE MODEL SANITARI

Centro de salud de Parla (Madrid) en 1986. / MIGUEL GENE

**Dret
Ciutadans
SNS**

**Privilegi
Assegurats
Sistema SS**

You **Tube**

La titularitat del dret passa a dependre de la nostra situació laboral

Retrocés en els canvis assolits pel sistema sanitari i per les polítiques socials

Sense debat previ, sense consens polític ni social i d'una forma no planificada

A gravel path leads from the foreground towards the horizon, flanked by vibrant green grass. The path is composed of small, dark grey stones and is centered in the frame. The grass on either side is lush and well-maintained, with some small white flowers visible. The overall scene is bright and open, suggesting a clear, forward path.

**LONGITUDINALITAT
CONTINUÏTAT EN
L'ATENCIÓ**

**Universitat
Ecolitat
Qualitat**

Impacte i conseqüències del RDL

Derechos humanos

Salut: deteriorament estat salut de la població (malalties cròniques, prevenció, salut pública, SSR...)

Social: retallada i retrocés DDHH

Econòmic: sistema més ineficient

La salut: un dret humà

Centro de
prensa

Publicaciones

Países

Programas y
proyectos

Acerca de la
OMS

Centro de prensa

Derecho a la salud

Nota descriptiva N°323

Noviembre de 2013

Datos y cifras

- La Constitución de la OMS establece que el goce del grado máximo de salud que se pueda lograr es uno de los derechos fundamentales de todo ser humano.
- El derecho a la salud incluye el acceso a una atención sanitaria oportuna, aceptable, asequible y de calidad satisfactoria.

El relator de la ONU sobre racismo califica de “lamentables” las restricciones de acceso a los migrantes en la sanidad española

INICIO > QUIÉNES SOMOS > NOTICIAS

Mutuma Ruteere junto a inmigrantes y miembros de Médicos Sin Fronteras.

UN EQUIPO DE LA ORGANIZACIÓN ACOMPAÑÓ TAMBIÉN AL RELATOR EN SU VISITA A LOS ASENTAMIENTOS DE INMIGRANTES EN LOS INVERNADEROS DE ALMERÍA.

Madrid, 1 de febrero de 2013.- Con motivo de su reciente visita a España, trasladamos al relator de Naciones Unidas, Mutuma Ruteere, las principales preocupaciones relacionadas con el ámbito de actuación de la organización. La más relevante es la relacionada con la exclusión de las personas migrantes en situación administrativa irregular del sistema sanitario público. Pero además, uno de nuestros equipos acompañó al relator a conocer de primera mano las lamentables condiciones en las que viven cientos de personas entre los invernaderos del poniente almeriense.

Durante más de tres horas, el relator y sus acompañantes visitaron estos asentamientos

MÁS INFORMACIÓN

CONTENIDOS RELACIONADOS

SOCIEDAD

[VIDA & ARTES](#)[EDUCACIÓN](#)[SALUD](#)[CIENCIA](#)[MEDIO AMBIENTE](#)[IGUALDAD](#)[CONSUMO](#)[CO](#)[▶ ESTÁ PASANDO](#)[Becas Erasmus](#)[Reforma ley del aborto](#)[Central nuclear británica](#)[Edu](#)

El Consejo de Europa juzga ilegal excluir a los sin papeles de la sanidad

- La crisis eleva el número de incumplimientos sociales en el continente
- España figura entre los países que más retroceden en derechos desde 2007
- [In English: Council of Europe slams Spain for denying healthcare to illegal immigrants](#)

© JAVIER TENIENTE

REDER

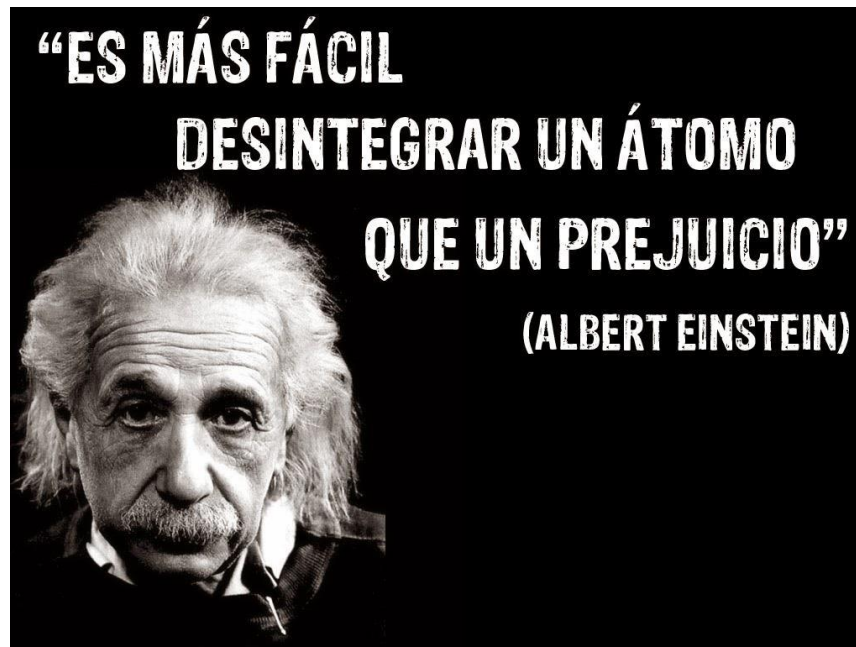
Red de Denuncia y Resiliencia de REDS, INEKO

VERITABLE FALS

**Cinc mites per a
cinc anys d'exclusió
sanitària**

- **Utilització de falsos “mites”:**
 - Finançament del sistema sanitari
 - Turisme sanitari
 - Abús del sistema sanitari per part dels immigrants
- **Immigrants:** col·lectiu vulnerable amb escassa capacitat de resposta social i política

Aplicació del RDL a Espanya i a Catalunya

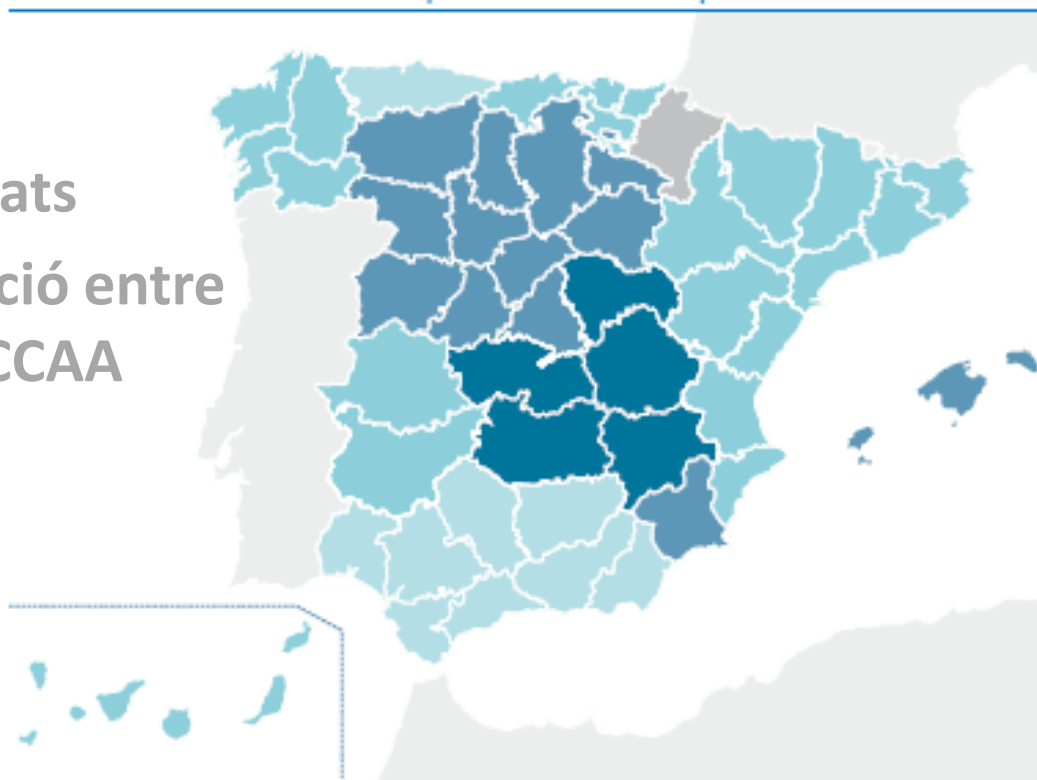
ACTUALIDAD, NOTICIAS

22 FEBRERO, 2013

El TC admite los recursos de Cataluña, Canarias y País Vasco contra la reforma sanitaria

El Tribunal Constitucional ha admitido a trámite los recursos de inconstitucionalidad presentados por la Generalitat de Cataluña, el Gobierno de Canarias y el interpuesto por el Gobierno del País Vasco contra algunos de los artículos del Real Decreto Ley sobre Medidas Urgentes para Garantizar la Sostenibilidad del Sistema Público de Salud, aprobado el pasado mes de abril por el Gobierno.

Inequitats
Descoordinació entre
nivells i CCAA

CC.AA. que amplian el acceso al sistema público a personas no aseguradas/beneficiarias sin recursos económicos		CC.AA. que aplican el RDL sin ampliar el acceso al sistema público de salud			
Acceso normalizado a personas no aseguradas/beneficiarias sin recursos		Amplian algunas excepciones			Sin excepciones
Andalucía Principado de Asturias	Aragón Canarias Cantabria Cataluña Euskadi Extremadura Galicia Comunidad Valenciana	Enfermedades crónicas desde antes de abril 2012	Enfermedades mentales	Riesgo para la Salud Pública	
		Madrid Murcia	Madrid Islas Baleares La Rioja	Madrid Castilla y León Islas Baleares La Rioja	Castilla - La Mancha

Situació a Catalunya

A map of Catalonia, Spain, is shown in a light green color. A darker green rectangular box is overlaid on the map, containing a list of administrative documents. The text is color-coded: orange for the first two items and green for the last three. A faint watermark 'COMITAT' is visible in the background of the map.

Instrucció 10/2012

Circular menors d'edat i embarassades

Instrucció 08/2015

Resolució 30 de setembre de 2016
(urgències)

A Catalunya tothom té garantida l'atenció sanitària

Tinc la targeta sanitària individual (TSI)

Estic empadronat/ada a Catalunya
i
sóc ciutadà/ana de l'Estat espanyol
o
sóc estranger/a amb residència legal
o
sóc assegurat/ada de MUFACE, MUGEJU o ISFAS.

No has de fer res.
La teva TSI és vàlida i no l'has de renovar.

Sóc estranger/a major d'edat, no tinc residència legal, però estic empadronat/ada a Catalunya.

La teva TSI actual deixarà de ser vàlida el 30 abril de 2013.

El CatSalut et farà una nova TSI que substituirà la que tens ara, te l'enviarà a casa i l'auràs de renovar cada any.

Aquesta targeta incorporarà, segons el temps que faci del teu empadronament, el nivell d'assegurament que et correspon.

Si no l'has rebut el 30 d'abril de 2013, has de telefonar al 061 CatSalut Respon.

Sóc estranger/a major d'edat, no tinc residència legal, i no estic empadronat/ada a Catalunya.

La teva TSI actual deixarà de ser vàlida el 30 d'abril de 2013. Rebràs una carta del CatSalut per informar-te de la teva situació.

Caldrà que t'adrecis al teu centre d'atenció primària (CAP) o que telefonis al 061 CatSalut Respon on t'indicaran quins tràmits has de fer, entre els quals hi ha l'empadronament.

La nova TSI que et faran serà vàlida durant un any i després l'auràs de renovar. Aquesta targeta incorporarà, segons el temps d'empadronament, el nivell d'assegurament que et correspon.

No tinc la targeta sanitària individual (TSI)

Sóc ciutadà/ana de l'Estat espanyol
o
sóc estranger/a i visc a Catalunya.

Has d'anar al teu centre d'atenció primària (CAP) a gestionar l'alta i hauràs de presentar la documentació que et demanin.

Sóc estranger/a menor de 18 anys
o
estrangera embarassada sense residència legal.

El CatSalut et reconeix el dret a l'atenció sanitària. Pots demanar la TSI al teu centre d'atenció primària (CAP).

Si no et trobes en cap de les situacions anteriors, telefona al 061 CatSalut Respon o consulta el web del CatSalut: www.gencat.cat/catsalut

Casos de dificultats en l'atenció o vulneració del dret

1. Exclusió sanitària pròpia del RDL
2. Exclusió en les situacions especials
3. Buroexclusió

Desinformació

Convenis bilaterals...

Persones excloses “de facto”: UE no cotitzants, romanesos, estudiants, ascendants...

Tràmits TSI (**padró**, INSS)

BUROEXCLUSIÓ

BUROEXCLUSIÓ

CAUSES

- Dispersió en el territori, diversitat de proveïdors
- Normativa molt complexa
- Canvis legislatius freqüents
- Complexitat de tràmits (INSS, **padró**)

CAUSES

- Missatges contradictoris per part de l'administració
- Escassa formació del personal sanitari
- Arbitrarietat a l'hora d'interpretar la normativa
- Afecta un col·lectiu vulnerable (barrera idiomàtica, por, desconeixement dels propis drets...)

Instrucció 08/2015

Future →

Llei d'universalització de l'assistència sanitària

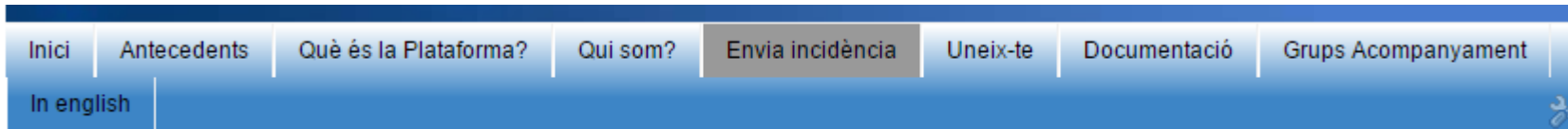
pasu_cat

**PLATAFORMA PER UNA
ATENCIÓ SANITÀRIA
UNIVERSAL A CATALUNYA**

Què estem fent?

- Observatori de casos

**RECOLLIDA D'INCIDÈNCIES EN L'ATENCIÓ
SANITÀRIA DESPRÉS DE L'APLICACIÓ DEL RD
06/2012 / RECOGIDA DE INCIDENCIAS EN LA
ATENCIÓN SANITARIA TRAS LA APLICACIÓN DEL
RD 06/2012**

Entitat que registra la incidència / Entidad que registra la incidencia *

En cas de no formar part de cap entitat, podeu indicar "ciudadà/na" / En caso de no formar parte de ninguna entidad, podeis escribir "ciudadano/a"

País d'origen de la persona afectada per la incidència / País de origen de la persona afectada por la incidencia

En cas de no conèixer el país d'origen, es pot deixar en blanc / En caso de conocer el país de origen, se puede dejar en blanco

Sexe de la persona afectada per la incidència / Sexo de la persona afectada por la incidencia *

Edat de la persona afectada per la incidència / Edad de la persona afectada por la incidencia *

Estàs empadronat/ada? / ¿Estás empadronada/o? *

- Sí
- No

1 ANY MÉS DE LLUITA CONTRA L'EXCLUSIÓ SANITÀRIA

1ER ANIVERSARI DE LA PASUCAT

13 MARÇ 2014 - FCONG, C. TÀPIES, 1-3 BARCELONA

17H
Roda de premsa

19H
Taula Rodona i debat obert

Presentació del video "RD 16/2012 i les seves conseqüències" realitzat pel Comitè 1er de Desembre - Plataforma Unitària d'ONG-SIDA de Catalunya i la PASUCat.

Intervencions de:

BLANCA DE GISPERT URZACH
membre del Fòrum Català d'Atenció Primària i de PASUCat

MONTSEKAT PINEDA LORENZO
presidenta del Comitè 1er de Desembre - Plataforma Unitària d'ONG-SIDA de Catalunya i membre de la PASUCat

ARCADI OLIVEREST BOADELLA
economista i president de Justícia i Pau

Modera:

ALÈCIA SÁNCHEZ MASTR
membre de l'Associació Catalana de Professionals d'Estrangeria i de la PASUCat

Organitza:
PASUCat (Plataforma per una Atenció Sanitària Universal a Catalunya)

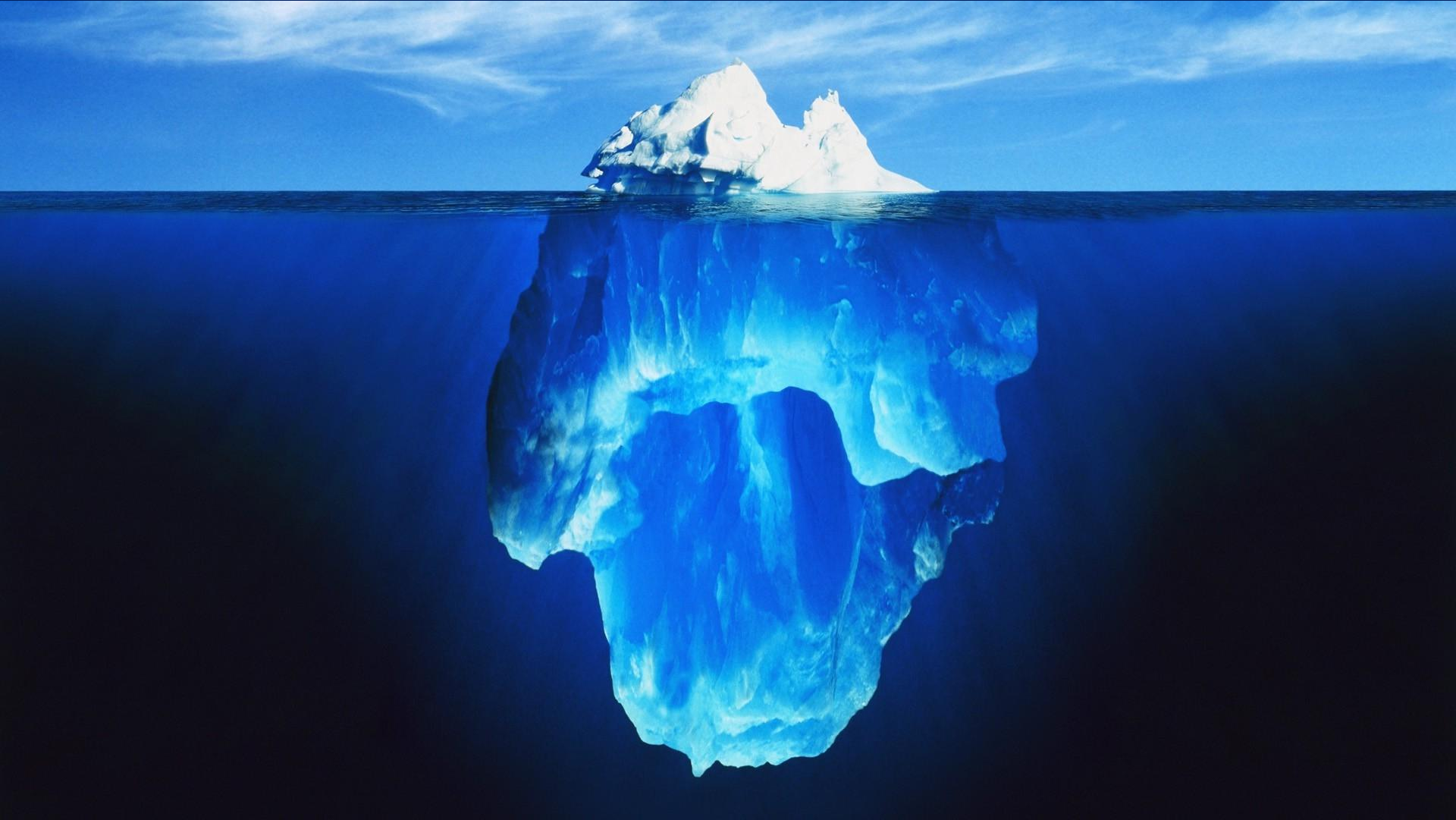
Més informació:
lapasucat@gmail.com,
<http://lapasucat.blogspot.com.es>

Dos anys des del canvi de model sanitari. Dos anys d'exclusió.

Avaluació de l'impacte en l'assistència sanitària a Catalunya

PLATAFORMA PER UNA
ATENCIÓ SANITÀRIA
UNIVERSAL A CATALUNYA

Què estem fent?

- Denúncia, difusió, XXSS
- Elaboració de material
- Incidència política
- Treball en xarxa i coordinació amb altres plataformes i moviments

GUIA DE DESOBEDIÈNCIA PER A PROFESSIONALS DE LA SANITAT PÚBLICA

4 passos

atenció universal

...contra les lleis que vulneren els drets humans!
...contra les lleis que priven l'atenció sanitària a persones!
...contra les lleis que divideixen les persones segons
la classe social, gènere o país d'origen!

CONTRA L'APARTHEID SANITARI!

... per solidaritat! ...per suport mutu!
Desobeeix! T'empara el codi deontològic!

yosisanidaduniversal.net

sanitatxtothom.blogspot.com

Correos de contacto con los grupos:

"Jo Sí Ciutat Vella" [josiciutatvella@gmail.com](mailto:josciutatvella@gmail.com)

"Jo Sí Eixample" josieixample@gmail.com y telefono contacto **605145253**

"Sarria" assembleasarria@gmail.com

"Guinardó-Can Baró-Carmel-Noubarris" sanitatguinardocanbaro@gmail.com y tel. contacto **688978866**

"Gracia" gtsalut.avdg@gmail.com y telefono contacto **688 92 13 97**

"Sants" projectes@secretariat.cat y telefono contacto **933311007**

"Sant Martí-La Verneda-Besos-Poble Nou" josisanitat.districtesantmarti@gmail.com

"Sant Andreu" salutentretotxs@gmail.com El teléfono **652 850 353**. Punto de información: Centre Social Okupat "La Grodissima", carrer Pons i Gallarza, 10. Metro L1 Sant Andreu, Renfe Sant Andreu Comtal – Tots els dimarts a les 19.30h

"Ripollet-Cerdanyola" teléfonos de contacto: **680771109** y **636665503**

"Hospitalet" elpahtioindignado@gmail.com y telefonos contacto **699245964** y **636 71 30 64**. Punto de información: Los miércoles de 17h a 20h en el Pahtio (av. Josep Molins 22, metro Pubilla Cases, L'Hospitalet)

"Jo Sí Poble Sec" josipoblesec@gmail.com teléfono de contacto **632 159 165**

También podéis contactar con los grupos a través del teléfono de la PASUCat:
Tif: **93 289 27 15**

www.sanidad para todos .org

NO AL REAL DECRETO
Ley 16/2012

POR UNA SANIDAD
UNIVERSAL Y GRATUITA

You Tube

GRÀCIES!